

УДК 336 (477)

Бабенко-Левада В.Г.¹, Бугайцова Ю.О.²

¹канд.економ.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. ФЕУ-110 НУ «Запорізька політехніка»

РОЗВИТОК ФІНТЕХ-ІНДУСТРІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ТРАДИЦІЙНІ БАНКИ УКРАЇНИ

Індустрія фінансових технологій, також відома як ФінТех, останнім часом стрімко розвивається як у світі, так і в Україні. Ця галузь порушила традиційну банківську практику, пропонуючи клієнтам інноваційні та зручні рішення.

Фінансові технології або ФінТех - технології, що застосовуються в фінансових службах, або використовуються для того, щоб допомогти компаніям керувати фінансовими аспектами свого бізнесу, включаючи нові програми та додатки, процеси та бізнес-моделі. Сьогодні ФінТех є основою для усіх онлайн-транзакцій - переказів грошей, кредитування, сплати комунальних платежів тощо [1].

Індустрія фінансових технологій пропонує широкий спектр послуг. Через це вони поділяються за такими напрямками у діяльності:

- Управління особистими фінансами - мобільні програми, що дозволяють стежити за рухами особистих коштів, отримувати докладні звіти і припущення про майбутні витрати на основі предиктивного аналізу.

- Маркетплейси дозволяють надавати кредити клієнтам через посередницькі цифрові платформи, які поєднують кредиторів із позичальниками, з використанням власних коштів таких платформ або ж прямим кредитуванням між учасниками.

- Грошові перекази - компанії цього напрямку працюють над інноваціями, що дозволяють переказ грошових коштів без участі банківських установ.

- Big Data - обробка та організація великих обсягів інформації.

- Криптовалюти - до ФінТех-стартапів у цій сфері відносять криптобіржі, обмінники, майнінгові компанії, інвестиційні та ІСО-майданчики.

- Необанки надають банківські послуги у цифровому форматі та немає у своєму складі мережі традиційних банківських відділень.

- Інші сучасні фінансові технології [3].

Зростання ФінТех-компаній створює виклики для традиційних банків в Україні. По-перше це конкуренція. ФінТех-компанії конкурують із традиційними банками за клієнтів і частку ринку. Вони часто пропонують кращі тарифи та зручніші послуги, що може зробити їх більш привабливими для клієнтів. По-друге це інновації. ФінТех-компанії є більш гнучкими та інноваційними, ніж традиційні банки. Вони можуть швидко розробляти та тестувати нові продукти та послуги, що дозволяє їм випереджати конкурентів. І останнє - технології. ФінТех-компанії використовують технології для вдосконалення та автоматизації фінансових послуг. Традиційним банкам може бути важко встигати за технологічним прогресом ФінТех-компаній.

Традиційні банки в Україні реагують на виклики, які висувають ФінТех-компанії, приймаючи різні стратегії. Наприклад, традиційні банки інвестують у технології, щоб покращити свої послуги та покращити взаємодію з клієнтами. Вони розробляють мобільні банківські додатки та інвестують в онлайн-банкінгові послуги, щоб конкурувати з компаніями ФінТех. Традиційні банки працюють над дотриманням нормативно-правової бази. Це включає адаптацію їхніх бізнес-моделей відповідно до нових вимог до цифрових активів та інших нових технологій. Наприклад, Національний банк України планує запустити регуляторну «пісочницю» або Sandbox, щоб дозволити ФінТех-компаніям тестувати свої продукти та послуги в у обмеженому середовищі без ризику порушення фінансового законодавства та у безпечному середовищі [2]. Також серед стратегій можна виділити співпрацю традиційних банків з компаніями ФінТех, щоб пропонувати нові продукти та послуги.

Це дозволяє традиційним банкам отримати вигоду від гнучкості та інновацій ФінТех-компаній, водночас залучаючи свою наявну клієнтську базу.

Отже, ФінТех-компанії на сьогодні стрімко розвивають свою діяльність, впроваджуючи технологічні інновації у фінансові послуги та створюючи конкуренцію на ринку банківських послуг. В Україні діяльність ФінТех-компаній активно підтримується низкою різноманітних ініціатив і заходів Національного банку України. Серед заходів, які реалізувались на нинішній день Національним банком України, є затвердження Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року, в якій, зокрема, передбачено: підвищення доступності та рівня користування фінансовими послугами; посилення захисту прав споживачів фінансових послуг; підвищення рівня фінансової грамотності населення; сприяння розвитку ринків небанківських фінансових послуг; ефективна інфраструктура ринків капіталу; створення ліквідних ринків фінансових інструментів та механізмів/інструментів зниження ризиків здійснення фінансових операцій; інтеграція фінансового ринку України у світовий фінансовий простір; розвиток відкритої архітектури фінансового ринку та оверсайта; забезпечення розвитку ринку FinTech, цифрових технологій та платформ регуляторів; забезпечення розвитку SupTech&RegTech; розвиток цифрової економіки та інше [4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Що таке фінтех і як він впливає на ваше життя вже сьогодні? URL: epravda.com.ua/projects/fintech/2018/12/5/641431/
2. Як регуляторна "пісочниця" від НБУ прискорить розвиток фінтеху. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/02/9/670831/>
3. Звіт «ФінТех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог». URL: http://www.fst-ua.info/wp-content/uploads/2019/02/FinTech_Catalogue_feb2018_en_ua.pdf
4. Сайт Національного Банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>